

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 31 Ocak 2025

Sayı : 9223

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

23012

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını dilerim.

28.01.2025

Evrin Karakoz
Aydın Milletvekili

Türkiye genelinde hava kirliliği, insan sağlığı ve çevre üzerinde ciddi tehditler oluşturmaktadır. Gerek madenlerden çıkan akışkan sıvılar gerek Jeotermal Enerji Santraller (JES)'den çıkan çeşitli gazlar gerekse termik santrallerden salınan zehirli gazların insan sağlığına ve çevreye olan etkileri araştırıldığında ortaya çıkan tablo iç açıcı değildir. Özellikle JES'lerin Aydın'da yoğun bir şekilde hava kirliliğine yol açtığı kamuoyu tarafından sıklıkla tartışılmakta ve hava kirliliğine olan katkıları endişe yaratmaktadır.

Küresel ölüm nedenleri arasında 4. sırada yer alan hava kirliliğinin son yıllarda belirgin bir şekilde arttığı bilinmekle birlikte akciğer dokusunda hasar, kanser, erken ölüm ve astım, bronşit ve amfizem gibi solunum yolu hastalıklarının gelişmesi başta gelen önemli sağlık sorunlarıdır.

Ayrıca solunum dışında kalp damar ve beyin damar hastalıklarında hastaneye yatışlar ve ölümler gözlenmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Ülke genelinde hava kirliliği ölçümleri hangi sıklıkla yapılmaktadır? Ve hava kirliliğinin en yoğun iller ile en temiz havanın olduğu iller hangileridir? Aydın bu iller sıralamasında nerededir?
2. Ülke genelinde hava kalitesi izleme istasyonlarının sayısı ve bu istasyonların kapasite ve etkinlik düzeyi yeterli midir? Aydın'da bu istasyonların sayısı kaçtır? Özellikle JES'lerin yoğun bulunduğu Aydın'da bu istasyonlar tarafından yapılan ölçümlerde ortaya çıkan sonuçlar nedir?
3. JES'lerden kaynaklanan hidrojen sülfür (H₂S) salınımları, hava kirliliğinin artmasında oynadığı rol hangi düzeydedir? Bu konuda bakanlığınız tarafından yapılmış ya da bakanlık tarafından üniversitelere yaptırılmış bilimsel bir araştırma var mıdır? Varsa bu çalışmanın sonucuna göre alınan önlemler nasıl olmuştur?
4. Aydın'da JES'lerin bulunduğu bölgelerde yaşanan hava kirliliğinin azaltılması için bakanlık tarafından alınan önlemler nelerdir? Bu tesislere yönelik yapılan denetimlerin ve yaptırımların etkin olup olmadığı nasıl değerlendirilmektedir?
5. JES'lerin çevre ve insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek için bakanlığınız tarafından herhangi bir mevzuat düzenlemesi veya teknolojik yapılanma planı düşünülmekte midir?
6. Türkiye'de hava kirliliği konusunda farkındalığı artırmak ve vatandaşların bilinçlenmesini sağlamak amacıyla yürütülen kampanyalar ve eğitim çalışmaları nelerdir? Bu çalışmaların JES'lerin etkilerine yönelik özelleştirilmiş bir ayağı mevcut mudur?